

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

موضوع

آسیب شناسی اعتیاد اینترنتی کودکان در عصر حاضر

استاد راهنما

خانم حجازی

مؤلفان

پریسا حسینی افشار - مرضیه کله هوئی - الهام مرادی

حوزه علمیه امام خامنه ای مد ظله العالی

شهر کرمانشاه

چکیده

فعالیت های اینترنتی کودکان بایستی مورد توجه قرار گیرد، چرا که وابستگی بیش از حد آنها در استفاده از رایانه به نوعی عادت تبدیل شده است و عفلت، ناآگاهی و نداشتن اطلاعات کافی در این رابطه لطمه های جبران ناپذیری به روح و جسم آنها وارد می کند. گاه این آسیب ها روحی و گاه جسمانی است. آسیب هایی که باعث شده کودکان ما به انحراف زیادی کشیده شوند و بیشتر وقت خود را صرف استفاده نا به جا از اینترنت کنند و از فعالیت های اجتماعی روزمره دور مانده و به گوشه گیری و انزوا روی آورند. این تنهایی ها و عزلت ها خود می تواند لطمات جبران ناپذیری به روح و جسم فرد وارد کند از آن جمله می توان تنبلی، افت تحصیلی، چاقی بیش از حد و انواع دردها جسمانی را نام برد. حال بالا رفتن سطح آگاهی در جامعه و کودکان می تواند این صدمات وارده را کمتر کند و همه اینها جامعه و انسان ها را به سوی پیشرفت بیشتر سوق می دهد. همچنین ایجاد زمینه های فکری و تفریحی مناسب و صحیح برای این نسل راه رشد و ترقی را برای آنها بازتر می کند و ذهن آن ها را از خطرات مهلکی که در کمین آنهاست آگاه می سازد.

واژگان کلیدی: آسیب، اعتیاد، اینترنت، کودک، جامعه.

مقدمه

در روابط اجتماعی امروز در بین نسل کم سن و سال استفاده وسیع و بیش از حد از اینترنت و رایانه و وابستگی بیش از حد به آنها به طوریکه باعث ایجاد اختلالات روانی شده و این عادات و رفتار به علت تکراری بودن نوعی اعتیاد محسوب می شوند و هم چنین عواملی مانند ویژگی های شخصیتی، اختلال افسردگی، قابلیت- های جذاب اینترنت و ... لطمه های جبران ناپذیری به این قشر وارد کرده است و پیامدهای بسیار ناگواری را به دنبال دارد و گاه سلامت جسمی و روحی آنها را به خطر می اندازد از آن جا که جامعه ما جامعه اسلامی و قرآنی است سعی شده به نیازهای عاطفی کودکان بیشتر توجه شود و راه نجاتی برای مصون ماندن از این خطرات ارائه گردد. تمامی این مطالعات و تحقیقات ضرورت می یابند تا به کودکان به چشم قشری آسیب پذیر توجه شده و روابط آنها عمیق تر شناخته شود چرا که با شناخت هر چه بیشتر و آگاهی دادن به کودکان زمینه های ایجاد فساد و فتنه را در جامعه کاهش می دهیم. این پژوهش به روش های فیش برداری و کتابخانه ای به انجام رسیده است، بدین منظور پژوهش را در بخش های آشنایی با مفهوم شناسی، بیان علل ها، پیامد و راهکارهای مربوط به آن می- توان بیان نمود.

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

فصل اول: کلیات و مفهوم شناسی

گفتار اول: کلیات

- ۱- بیان و توضیح مسئله تحقیق ۱
- ۲- اهمیت و ضرورت تحقیق ۱
- ۳- پیشینه تحقیق ۱
- ۴- سؤال اصلی ۲
- ۵- سؤالات فرعی ۲
- ۶- فرضیه تحقیق ۲
- ۷- اهداف و دستاوردهای تحقیق ۲

گفتار دوم: مفهوم شناسی

- ۱- آسیب در لغت ۳
- ۲- آسیب در اصطلاح ۳
- ۳- آسیب شناسی در لغت ۳
- ۴- آسیب شناسی در اصطلاح ۳
- ۵- اعتیاد در لغت ۳
- ۶- اعتیاد در اصطلاح ۴
- ۷- اینترنت در لغت ۴

- ۸- اینترنت در اصطلاح ۴
- ۹- کودک در لغت ۴
- ۱۰- کودک در اصطلاح ۴
- ۱۱- اعتیاد اینترنتی در لغت ۵
- ۱۲- اعتیاد اینترنتی در اصطلاح ۵
- ۱۳- اعتیاد اینترنتی کودکان ۵

فصل دوم: علل اعتیاد اینترنتی کودکان

- ۱- ویژگی های شخصیتی ۶
- ۲- قابلیت های جذاب ۷
- ۱-۳- وب سایت ها ۷
- ۲-۳- موتورهای جست و جو ۸
- ۳-۳- گپ خانه ۸
- ۴-۳- ارسال اطلاعات ۸
- ۵-۳- ارسال پیام های آنی ۸
- ۶-۳- پست الکترونیکی ۸
- ۷-۳- وبلاگ ها ۸
- ۴- شرم اجتماعی ۸
- ۵- پر کردن اوقات فراغت ۹
- ۶- اختلال بیش فعالی و کمبود توجه ۹
- ۷- فرار از خود و ناکامی های زندگی ۱۰
- ۸- عدم شکل گیری هویت مطلوب در کودکان و نوجوانان ۱۰

نتیجه گیری

در اسلام جوانان و نوجوانان و فعالیت های اجتماعی آنها بسیار محترم و با ارزش شمرده شده است. حال اینکه در جوامع کنونی تهاجمات فرهنگی بسیاری هستند که دست به دست یکدیگر داده اند تا صدمات غیر قابل جبرانی در این قشر آسیب پذیر وارد کنند و سرنوشت و آینده آنها را با روش ها و افکار غلط خود تعیین و یا تغییر دهند. به طور کلی مهم ترین دغدغه ی جامعه و خانواده بایستی تأمین نیازهای عاطفی این نسل باشد. فعالیت های اجتماعی آنها را دقیق تر بشناسد تا زمینه ی هر گونه فساد و فتنه در جوامع کاهش یابد. سعی شود کودکان و نوجوانان به کار و زندگی علاقه مند شوند تا به سادگی تحت تأثیر هر نوع فضای مجازی قرار نگیرند و به شخصیت و مقام آنها اهمیت داده شود تا در واقعیت و عمل خلاف آن عمل نکنند. فرهنگ دینی قرآنی در خانواده و جامعه که بنیان اصلی جامعه است آنچنان گسترش داده شود تا تأثیرات مطلوب آن را در روابط بین جوانان و نوجوانان آشکارا ببینیم.

پیشنهاد می کنم که محققان بعدی در زمینه های دیگر اعتیاد به اینترنت تلاش به عمل آورند این تحقیق در ارتباط با اعتیاد اینترنتی کودکان می باشد پیشنهاد می شود محققین بعدی در گروه های دیگر سنی مثل جوانان، در بین زوجین، والدین تلاش نموده تا همه قشرهای سنی به آگاهی لازم درباره استفاده بی رویه از اینترنت برسند تا با آسیب های آن آشنا شوند شاید تلنگری برای آنان باشد تا در زندگی خویش دچار انحراف نشوند و سرمایه اصلی خویش که همان عمر آنان است بیهوده تلف نشود.

فهرست منابع

- ۱- اسماعیلی، محمدعلی (۱۳۹۵)، به چه کسانی معتادان اینترنتی می گویند، چهارشنبه ۱۵ شهریور.
- ۲- امینی، ابراهیم، (۱۳۸۷)، اسلام و تعلیم و تربیت، چ سوم، قم، مؤسسه بوستان کتاب.
- ۳- امیدوار، احمد، صارمی، علی اکبر، (۱۳۸۱)، توصیف بیت شناسی پیشگیری درمان و معنای سنجش اختلال اعتیاد به اینترنت، مشهد.
- ۴- ابری، انسیه، (۱۳۸۷)، فضای مجاری عرصه ظهور خلاقیت، اولین کنفرانس ملی خلاقیت شناسی مهندسی و مدیریت نوآوری ایران.
- ۵- انوری، حسن، (۱۳۸۱)، فرهنگ بزرگ سخن، تهران، نشر سخن
- ۶- اسماعیلی، فائزه، (۱۳۸۴)، مجله حوزه، شماره ۵۰.
- ۷- حمیدیان، فرود، (۱۳۸۵)، اعتیاد به اینترنت و موبایل و بررسی عوارض وابستگی به اینترنت، چ دوم، تهران، نشر قطره.
- ۸- حسینی، داوود، (۱۳۸۶)، روابط سالم در خانه، چ نوزده، قم، نشر مؤسسه بوستان کتاب.
- ۹- حاجی، محمدعلی، (۱۳۸۹)، آسیب شناسی تربیت دینی، چ دوم، تهران.
- ۱۰- دهخدا، علی اکبر، (۱۳۹۵)، فرهنگ دهخدا، چاپ سیروی، تهران، مؤسسه لغت نامه دهخدا.
- ۱۱- دشتی، سید مصطفی، (۱۳۸۵)، معارف و معاریف، چ چهارم، تهران، مؤسسه فرهنگی آرایه.
- ۱۲- داوودی، مرضیه، (۱۳۹۴)، عوامل مؤثر اعتیاد بهخ اینترنت.
- ۱۳- رجبی، ابوالقاسم، (۱۳۹۶)، زیرساخت های فناوری اطلاعات و ارتباط در تحویل توانمندی محتوا در ایران و کشورهای نمونه.

- ۱۴- رحیمی، عباس، (۱۳۸۸)، جوان موفق، چاپ پنجم، قم، نشر جمال.
- ۱۵- زنجانی زاده، هما، بررسی تأثیر اینترنت بر ارزش های خانواده در بین دانش آموزان، مجله انجمن جامعه شناسی ایران، دوره ۶، شماره ۲.
- ۱۶- ستارزاده، داوود، (۱۳۸۶)، بررسی عوامل اجتماعی مؤثر بر اینترنت و پیامدهای آن، فصل نامه تخصصی علوم اجتماعی، شماره ۱۴.
- ۱۷- سبجانی نیا، محمد، (۱۳۹۵)، جوان و آرامش، چاپ ششم، قم، ناشر: مؤسسه بوستان کتاب.
- ۱۸- سلیمانی فر، ثریا، (۱۳۸۸)، بررسی شخصیت جوان از دیدگاه قرآن، چاپ چهارم، تهران، فرهنگ مکتوب.
- ۱۹- شفیعی، شفیع، اینترنت و نقش آن در زندگی اجتماعی، عباس شاملو، مرضیه صالحی، اثرات کار با کامپیوتر بر عملکرد بینایی، راز بهتر زیستن، شماره ۳۰، پائیز ۱۳۸۳.
- ۲۰- شکریگی، عالی، (۱۳۹۱)، رسانه، زنان و مناسبات خانواده، نشست انجمن جامعه شناسی ایران.
- ۲۱- صبوری خسروشاهی، حبیب، (۱۳۸۶)، بررسی آسیب شناسی اجتماعی اینترنت، دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی
- ۲۲- صدیق سروستانی، رحمت الله، (۱۳۸۹)، آسیب شناسی اجتماعی، تهران، سمت.
- ۲۳- صادقیان، عفت، (۱۳۸۴)، تأثیر اینترنت بر کودکان و نوجوانان، تهران، مجله الکترونیکی نما، شماره ۴.
- ۲۴- عمید، (۱۳۹۱)، فرهنگ عمید، چاپ دوم، تهران، اشجع.
- ۲۵- فرهادیان، رضا، (۱۳۹۱)، آنچه یک جوان باید بداند، چاپ ۲۵، قم، مؤسسه بوستان کتاب.
- ۲۶- کشاورزی، محمد ع، (۱۳۸۵)، مسائل نوجوانان و جوانان، چاپ اول، تهران، روزبهان.
- ۲۷- گانتربری، (۱۳۸۸)، اثر بازی های ویدیویی و رایانه ای بر کودکان، چاپ ۳، تهران، جوانه رشد.

۲۸- معین، محمد، (۱۳۸۸)، فرهنگ فارسی معین، چاپ ۲۵، تهران، انتشارات امیرکبیر.

۲۹- مالکی، امید، (۱۳۸۱)، فرهنگ فارسی فرهیخته، تهران، بدیهه.

۳۰- معین، محمد، (۱۳۸۶)، فرهنگ فارسی معین، چاپ اول، تهران، فرهنگ نما.

۳۱- محمد خانی، شهرام، عظیمی، علی، (۱۳۹۵)، اعتیاد به اینترنت، علائم، علل و پیامدها، سایت مرکز خدمات روان شناسی، مشاوره گاج.

۳۲- مجله الکترونیکی، (۱۳۹۶)، اعتیاد به اینترنت، علل و پیامدهای آن.

۳۳- همت یار، علی (۱۳۹۴)، آسیب شناسی فضای مجازی، بازی های کامپیوتری و شبکه های اجتماعی یکشنبه ۲۹ آذر.

۳۴- یاسمی نژاد، عرفان، آزادی، اکرم، (۱۳۹۱)، فضای مجازی، امنیت اجتماعی، راهبردها و استراتژی ها، همایش ملی صنایع فرهنگی

سایت ها

۱- سایت سیمرغ

۲- سایت نمناک

روزنامه و مجله

۱- عبدی، ندا، مجله پزشکی

۲- مجله خبر، سه شنبه ۱۳۹۵، ساعت ۱۷/۰۳

۳- روزنامه خبری، پیامدهای دلبستگی ناایمن در دوران کودکی

۴- روزنامه خراسان، شماره انتشار ۱۸۱۵۳.

۵- مجله خبری، آسیب های استفاده افراطی از اینترنت و شبکه های اجتماعی بر جوانان و نوجوانان، چهارشنبه

۱۰ آبان

۶- روزنامه خبر (۱۳۹۶)، دسته بندی ارتباطات و فناوری اطلاعات، چهارشنبه ۲۱ تیر